

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

Muuttuvan ilmaston vaikutus metsätuhoriskeihin Suomessa

Heli Viiri

• World Trade Center, Aleksanterinkatu 17

28.1.2019

Antti Asikainen, Heli Viiri, Seppo Neuvonen, Seppo Nevalainen, Luke

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

FINNISH METEOROLOGICAL INSTITUTE

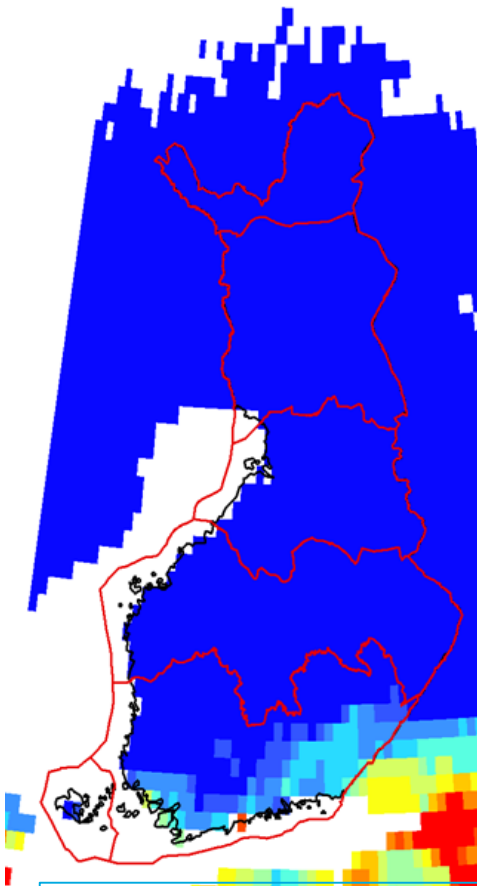
Monet hyönteistuholaiset hyötyvät ilmastonmuutoksesta

Munina talvehtivien metsätuhohyönteisten lisääntymismenestys paranee ilmaston lämmitessä, koska kovat pakkastalvet harvinaistuvat.

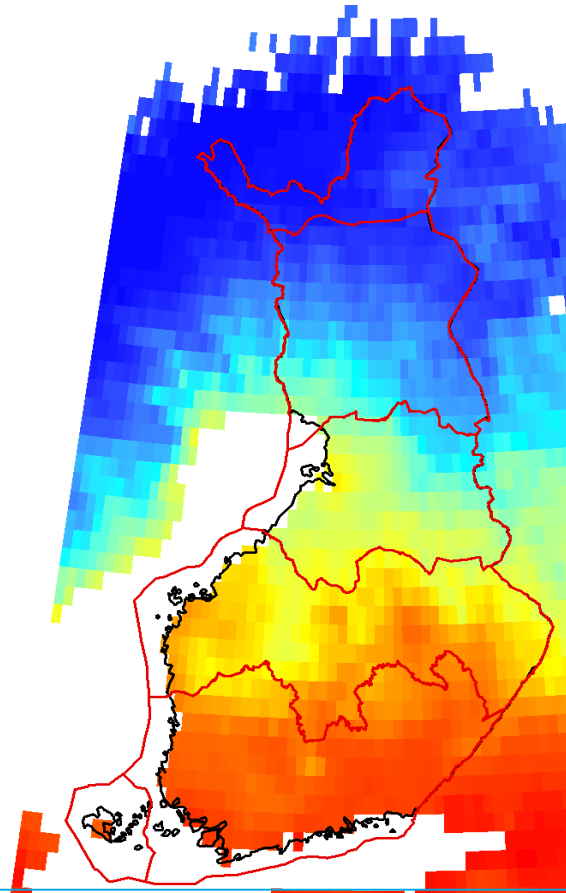
- Ruskomäntypistiäinen, tunturimittari (-37°C)
- Hallamittari (-35°C)
- Havununna (-29°C) ja lehtinunna (-27°C)

Kirjanpainajan kahden sukupolven kehitykseen vaadittavan lämpösumman (1500 dd5) esiintymisen todennäköisyys ennustetuissa "tulevissa" ilmastoissa

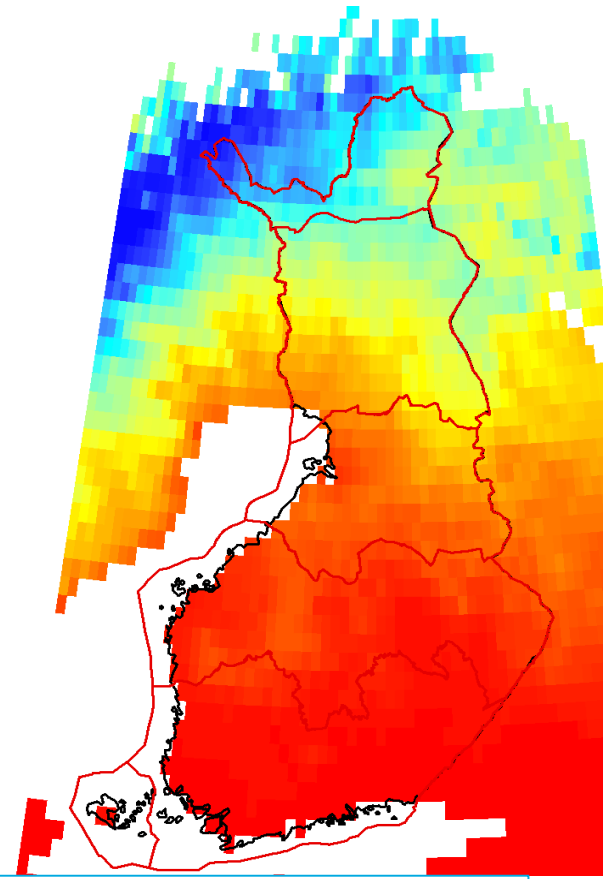
HISTORIALLINEN
ILMASTO

RCP 4.5_2070-2099

RCP 8.5_2070-2099

1500dd todennäköisyys (2 kirjanpainajasukupolvea): **sininen 0%,
punainen 100%**

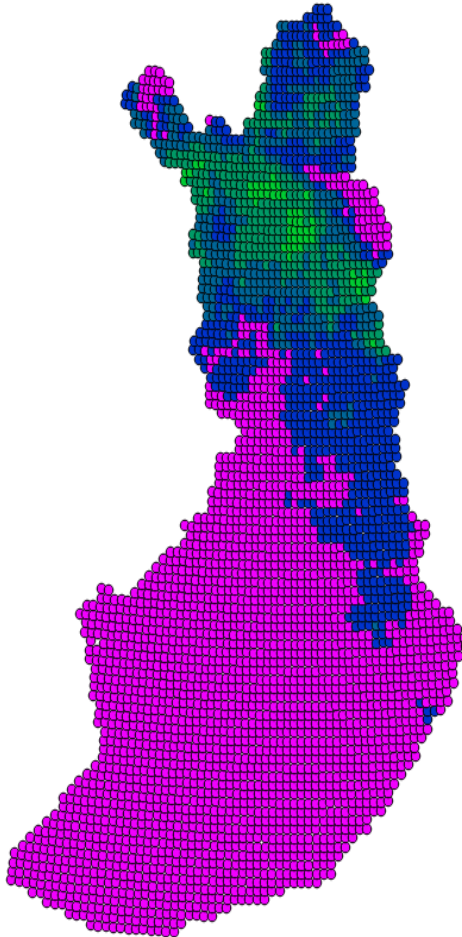
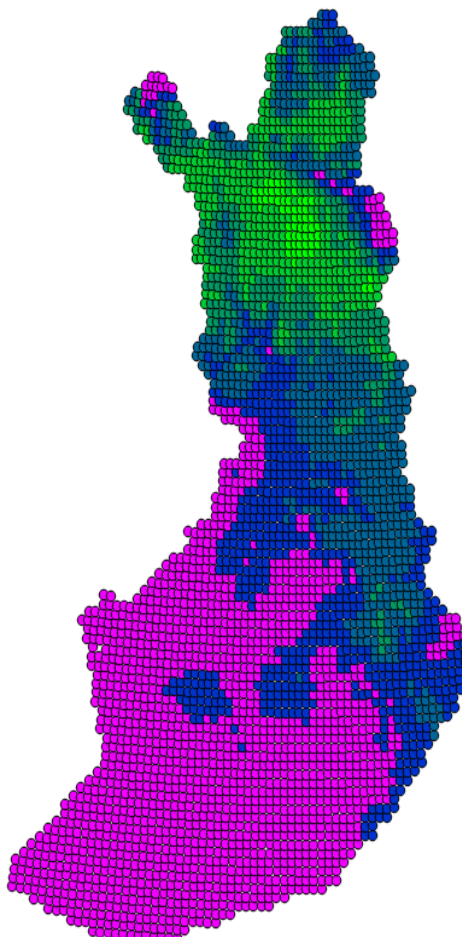
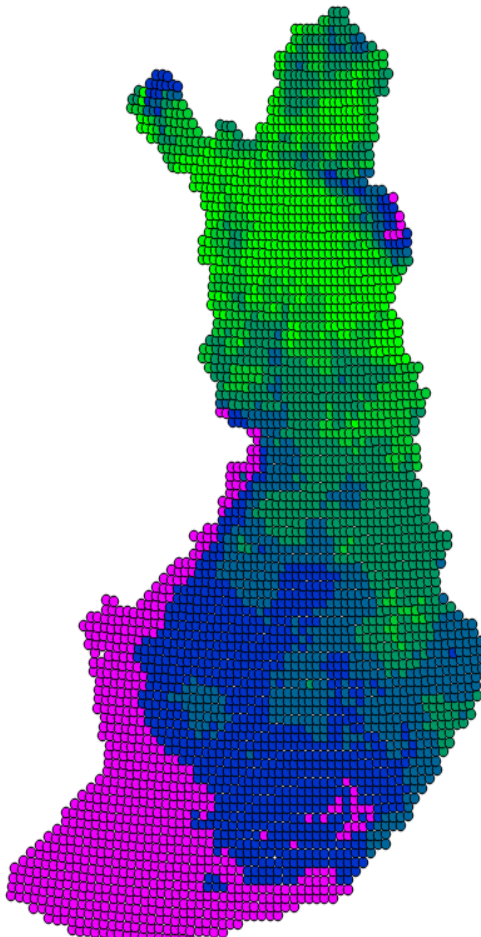
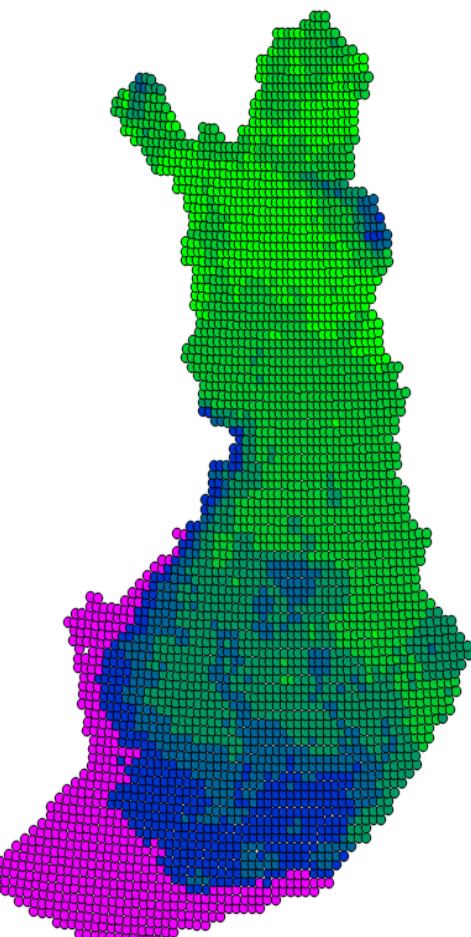
Vuosien lukumäärä, jolloin lämpötila alle -29°C vähintään kerran; Noin -29°C = kriittinen lämpötila havununnan munien kuolleisuuden kannalta (Fält-Nardman et al., 2018)

1980-2009

2010-2039

2040-2069

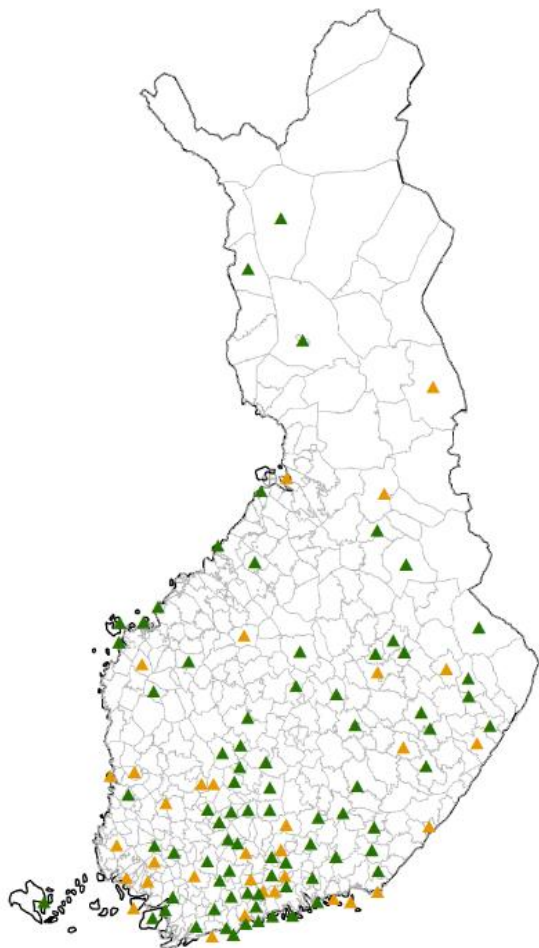
2070-2099

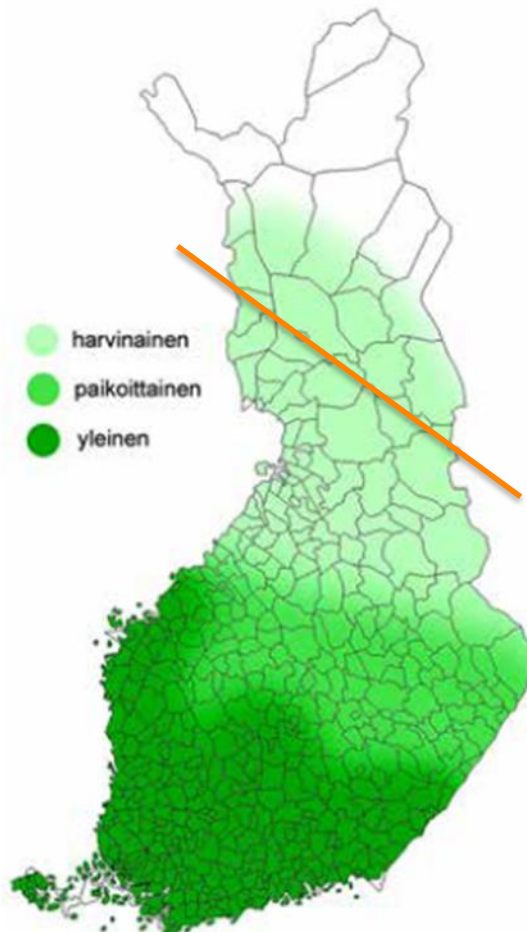
- 0.000000 - 5.000000
- 5.000000 - 10.000000
- 10.000000 - 15.000000
- 15.000000 - 20.000000
- 20.000000 - 25.000000
- 25.000000 - 30.000000

Kuusenjuurikäävän uusi riskialue 2099

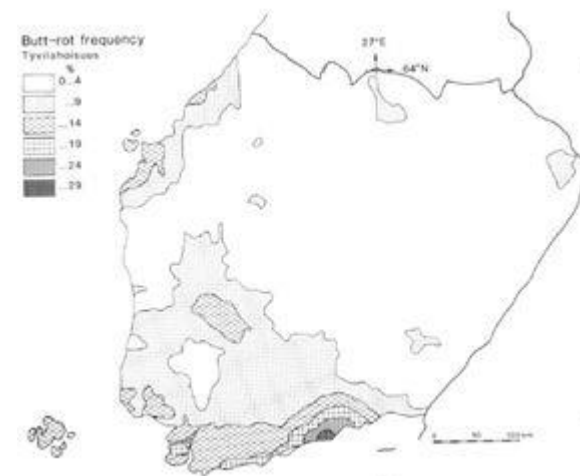
Varmistetut löydöt

Kuusen tyvilahon yleisyys
nyt ja uusi raja?

Kuusen tyvilahon yleisyys
(Tamminen 1985)

Tuhoriskit lisääntyvät

- Lisääntyvät talvisateet lisäävät tuulituhoja > kaarnakuoriaistuhot lisääntyvät
- Leudommat talvet parantavat monien tuholaisten lisääntymismenestystä
- Roudattoman ajan piteneminen lisää riskiä korjuuvaurioille, jotka altistavat lahottajasiemenille
- Lämpimämmät ja pidemmät kesät parantavat kasvavasta kesälämpötilasta tai lämpösummasta nopeasti hyötyvien tuholaisten, kuten kirjanpainajan ja juurikäävän lisääntymistä ja leviämistä

Miksi pitää olla huolissaan?

- Muutoksia lajistossa tapahtuu jo NYT, heikot signaalit
- Metsien terveys voi heiketä lisääntyneiden sieni- ja hyönteistuhojen vuoksi
- Kansainvälinen kasvikauppa lisää vieraslajien leviämisen riskiä yhdessä ilmastonmuutoksen kanssa
- Puulajiston yksipuolisuus, mänty ja kuusi yli 90 % meidän metsäalasta, lisää suurtuhojen riskiä

Mitä pitäisi tehdä?

- Tarvitaan lisää mallinnuksia perustuhonaiheuttajista (lumituhot, tuuli, hirvi, juurikäpää, kirjanpainaja, pistiäiset) **luotettavien ennusteiden tekemiseksi**
- Kaikkien lajien kohdalla ei ole kunnollista maastodataa, olemassa olevat datat käyttöön
- Tarvitaan tutkimustietoa, jotta voidaan varautua tulevaisuuden muuttuviin olosuhteisiin (kuivuus, tuuli- ja kirjanpainajatuhot), **tarvitaan metsien terveydentilan seurantoja**
- **Metsänhoidon ja metsähygienian ylläpitäminen**

SUOMEN
ILMA**STOP**PANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

Kiitos!